

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Иван Стойков Стоянов

върху дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2 Психология.

Педагогическа и възрастова психология

Тема на дисертационния труд: „Тревожност, депресия и хранителни нагласи при децата“

Автор: Христина Евтимия Ламброс Мангу, докторант в ЮЗУ „Неофит Рилски“

Научен ръководител: проф. дн Валентина Миленкова

Становище: доц. д-р Иван Стойков Стоянов, съгласно Заповед №1209 от 27.05.26 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

1. Актуалност на разглеждания в дисертацията проблем

Актуалността на темата се определя от нарастващото значение на тревожността, депресията и проблемните хранителни нагласи в детска възраст като взаимосвързани рискови фактори за психоемоционалното развитие. Въпреки наличието на международни изследвания по тази тема, според авторката в Република Гърция липсват систематични данни за тяхното съвместно проявление в средното детство, което създава необходимост от по-задълбочени емпирични проучвания и разработване на ефективни превантивни и интервенционни подходи.

2. Данни за докторантурата

В периода 2023 – 2026 година Христина-Евтимия Ламброс Мангу е докторант по педагогическа и възрастова психология. Процедурата по

провеждане на настоящата защита е реализирана коректно. Изпълнени са минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и съответно по чл.24, ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените публикации са свързани с темата на дисертацията и демонстрират изследователска компетентност. Не се отчита наличие на плагиатство.

3. Данни за дисертацията и автореферата

Дисертационният труд на Христина-Евтимия Мангу е в обем от 176 страници, като съдържанието е структурирано в увод, 3 глави, заключение, библиография и приложения. Библиографията обхваща 108 източника, които са релевантни на разглежданата проблематика.

Въведението формулира ясно изследователските цели и въпроси, като аргументира значимостта на темата. Текстът демонстрира концептуална последователност, логическа структура и обоснована изследователска ниша.

Първата глава представя добре структурирана и теоретично обоснована рамка за анализ на детското развитие във възрастовата група (6–11 години). Представени са класически и съвременни концепции от психологията на развитието, свързани с психичното здраве, емоционалното функциониране и хранителните нагласи на децата.

Убедителното е аргументирана тезата, че средното детство е ключов етап за формирането на личностни характеристики, емоционална регулация и социална адаптация. Анализирани са основни рискови фактори, свързани със семейната и училищната среда, което осигурява надеждна теоретична база за последващото емпирично изследване.

Втората глава на дисертационния труд е посветена на теоретичния анализ на взаимовръзките между тревожността, депресията и хранителното поведение в детска възраст, като фокусът е поставен върху тяхното концептуално осмисляне и мястото им в психичното функциониране на детето през периода на средното детство. Последователно са разгледани основните характеристики, механизми на възникване и фактори, свързани с развитието на тревожността и депресията, както и ролята на нагласите към храненето и телесния Аз-образ като значими аспекти на психоемоционалното развитие. В същото време изложението подчертава сложния и многофакторен характер на тези явления и необходимостта от интегративен подход при тяхното изследване и интерпретация.

Третата глава представя методологичната рамка на емпиричното изследване на взаимовръзките между тревожността, депресията и хранителните нагласи при деца в начална училищна възраст. Формулирани са целта, обектът, предметът, задачите и хипотезите, които осигуряват концептуалната основа на изследването.

Изследването е проведено сред 120 деца на възраст 6–11 години от три начални училища в град Лариса, Гърция, при балансирано разпределение по пол и възраст. Изборът на възрастовата група е аргументиран с особеностите на психичното развитие през средното детство и с валидността на използваните психодиагностични инструменти.

За събиране на данните са приложени утвърдени методики за оценка на тревожността (SCAS, STAIC), депресивните симптоми (CDI) и хранителните нагласи (ChEAT), позволяващи комплексно изследване на емоционалното благополучие и хранителното поведение. Описани са организацията на изследването, процедурите по тестване и мерките за осигуряване на надеждността на резултатите.

Специално внимание е отделено на етичните принципи – доброволно участие, информирано съгласие, анонимност и защита на непълнолетните участници. Представен е и статистическият подход за обработка на данните, включващ корелационен, регресионен, факторен и сравнителен анализ, осигуряващ надеждна проверка на изследователските хипотези.

Трета глава може да се посочи като най-ангажиращата за докторанта, защото на основата на обсъждането на резултатите от изследването са изведени продуктивни изводи и обобщения с преобладаващ приложно-практически характер.

Авторефератът коректно представя структурата и съдържанието на дисертационния труд.

В заключение ще подчертая, че подобни разработки са много актуални предвид настъпилите промени в обществата, отношенията между хората, включително възникващите нови проблеми за практическа реализация.

4. Научни приноси

Приемам формулираните приноси на Христина-Евтимия Мангу и намирам основания за открояване на следните приносни моменти в теоретичен и практически аспект:

- Теоретични приноси

Дисертационният проект обогатява научните познания за връзките между тревожността, депресията и хранителните нагласи при деца в начална училищна възраст. Резултатите потвърждават значими зависимости между изследваните конструкти, като тревожността се откроява като основен предиктор на рисковите хранителни нагласи, а депресията има допълващ ефект. Установени са полови и възрастови различия, както и кумулативното влияние на тревожността и депресията върху формирането на проблемни хранителни нагласи, което допринася за развитието на теоретичните модели за емоционалните и поведенческите рискови фактори в изследваната възрастова група;

- Практико-приложни приноси

Изследването предоставя емпирична основа за разработване на програми за ранна превенция и интервенция, насочени към психичното здраве и хранителното поведение на децата. Резултатите подчертават значението на ранното идентифициране на деца с повишени нива на тревожност и депресия и подкрепят прилагането на интегрирани подходи за емоционална регулация, психологическа подкрепа и формиране на здравословни хранителни нагласи. Изводите могат да бъдат използвани от специалисти в образователната и здравната система при разработването на програми за превенция, скрининг и подкрепа на деца в риск.

5. Бележки, въпроси, препоръки

По същностните страни на основните тези и тяхното доказване в дисертацията нямам критични бележки.

6. Заключение

На основата на гореизложения анализ на дисертацията на Христина Евтимия Ламброс Мангу на тема: „Тревожност, депресия и хранителни нагласи при децата“ давам своята положителна оценка за труда и препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди ОНС „Доктор“ в научно направление 3.2. Психология /Педагогическа и възрастова психология/, като аз ще гласувам „ЗА“.

.....

гр. В. Търново

Подпис:

(доц. д-р Иван Стоянов)

OPINION

by Assoc. Prof. Ivan Stoykov Stoyanov, PhD

on a dissertation submitted for awarding the educational and scientific degree

“PhD” Field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences;

professional area of activity: 3.2. Psychology

Doctoral program "Pedagogical and Developmental psychology"

Dissertation Title: “Anxiety, Depression, and Eating Attitudes in Children”

Author: Christina Efthymia Lampros Mangou, PhD Candidate at South-West University “Neofit Rilski”

Academic Supervisor: Prof. Valentina Milenkova, DSc

Opinion prepared by: Assoc. Prof. Ivan Stoykov Stoyanov, PhD, in accordance with Order No. 1209 of 27 May 2026 issued by the Rector of South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad

1. Relevance of the Dissertation Topic

The relevance of the dissertation topic stems from the growing significance of anxiety, depression, and problematic eating attitudes during childhood as interrelated risk factors affecting psycho-emotional development. Although international research has addressed these issues extensively, the author notes the lack of systematic data in the Hellenic Republic concerning their co-occurrence during middle childhood. This creates a need for more in-depth empirical investigations and the development of effective preventive and intervention strategies.

2. Information on the Doctoral Studies

During the period from 2023 to 2026, Hristina-Eftimia Lambros Mangu pursued doctoral studies in Educational and Developmental Psychology. The procedure for conducting the present defense has been carried out properly and in accordance with the applicable regulations.

The minimum national requirements under Article 2b, paragraphs 2 and 3 of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria and Article 24, paragraph 1 of the Regulations for its implementation have been fulfilled. The submitted publications are directly related to the dissertation topic and demonstrate the candidate's research competence. No evidence of plagiarism has been identified.

3. Information on the Dissertation and the Dissertation Abstract

The dissertation submitted by Hristina-Eftimia Mangu comprises 176 pages and is structured into an introduction, three chapters, a conclusion, a bibliography, and appendices. The bibliography includes 108 sources relevant to the research problem under investigation.

The introduction clearly formulates the research aims and questions while convincingly arguing for the significance of the topic. The text demonstrates conceptual consistency, logical organization, and a well-justified research focus.

The first chapter presents a well-structured and theoretically grounded framework for analyzing child development within the age range of 6–11 years. Classical and contemporary concepts from developmental psychology related to mental health, emotional functioning, and children's eating attitudes are discussed.

The chapter convincingly supports the thesis that middle childhood constitutes a critical developmental stage for the formation of personality traits, emotional regulation, and social adaptation. Key risk factors associated with family and school environments are analyzed, providing a solid theoretical foundation for the subsequent empirical study.

The second chapter is devoted to a theoretical analysis of the relationships among anxiety, depression, and eating behavior in childhood, focusing on their conceptualization and their role in children's psychological functioning during middle childhood. The major characteristics, developmental mechanisms, and contributing factors related to anxiety and depression are examined systematically, along with the role of eating attitudes and body self-image as significant dimensions of psycho-emotional development. The discussion emphasizes the complex and multifactorial nature of these phenomena and highlights the necessity of an integrative approach to their investigation and interpretation.

The third chapter presents the methodological framework of the empirical study examining the relationships among anxiety, depression, and eating attitudes in primary-school-aged children. The research aim, object, subject, objectives, and hypotheses are clearly formulated, providing the conceptual foundation for the study.

The empirical research was conducted among 120 children aged 6–11 years from three primary schools in the city of Larissa, Greece, with a balanced distribution by gender and age. The selection of this age group is justified by the specific characteristics of psychological development during middle childhood and by the validity of the psychodiagnostic instruments employed.

Data were collected using established instruments for the assessment of anxiety (SCAS, STAIC), depressive symptoms (CDI), and eating attitudes (ChEAT), allowing for a comprehensive examination of emotional well-being and eating behavior. The organization of the study, testing procedures, and measures undertaken to ensure the reliability of the findings are thoroughly described.

Special attention is devoted to ethical principles, including voluntary participation, informed consent, anonymity, and the protection of minor participants. The statistical procedures applied to the data include correlational,

regression, factor, and comparative analyses, ensuring a reliable examination of the research hypotheses.

The third chapter may be regarded as the most substantial contribution of the doctoral candidate, as it provides a detailed discussion of the empirical findings and leads to productive conclusions and generalizations with a predominantly applied and practical orientation.

The dissertation abstract accurately reflects the structure and content of the dissertation.

In conclusion, I would emphasize that studies of this nature are highly relevant in light of the ongoing transformations within contemporary societies, changing interpersonal relationships, and the emergence of new practical challenges requiring scientific solutions.

4. Scientific Contributions

I accept the contributions formulated by Hristina-Eftimia Mangu and identify the following significant theoretical and practical contributions:

- **Theoretical Contributions**

The dissertation project contributes to the advancement of scientific knowledge concerning the relationships among anxiety, depression, and eating attitudes in primary-school-aged children. The findings confirm significant associations among the examined constructs, with anxiety emerging as the principal predictor of maladaptive eating attitudes, while depression exerts an additional contributory effect. Gender- and age-related differences have been identified, as well as the cumulative influence of anxiety and depression on the development of problematic eating attitudes. These findings contribute to the refinement and further development of theoretical models addressing emotional and behavioral risk factors within the studied age group.

- **Practical Contributions**

The study provides an empirical foundation for the development of early prevention and intervention programs targeting children's mental health and eating behavior. The findings highlight the importance of the early identification of children exhibiting elevated levels of anxiety and depression and support the implementation of integrated approaches aimed at emotional regulation, psychological support, and the promotion of healthy eating attitudes. The conclusions may be utilized by professionals in the educational and healthcare sectors in designing and implementing prevention, screening, and support programs for children at risk.

5. Comments, Questions, and Recommendations

I have no critical remarks regarding the fundamental theses presented in the dissertation or the manner in which they have been substantiated.

6. Conclusion

Based on the above analysis of the dissertation entitled “Anxiety, Depression, and Eating Attitudes in Children” by Christina Efthymia Lampros Mangou, I give a positive evaluation of the work and recommend that the distinguished Scientific Jury award the educational and scientific degree of „PhD“ in Professional Field 3.2 Psychology (Pedagogical and Developmental psychology). I shall vote in favor of awarding the degree.

.....

Veliko Tarnovo

Signature:

(Assoc. Prof. Ivan Stoykov Stoyanov, PhD)